

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 118 (5 september 2022) – www.roerkerken.nl

Inleiding

Bij wijze van inleiding een gedicht met als titel 'Hoogmis', ons toegestuurd door een vakantieganger die op 7 augustus j.l. de hoogmis in de basiliek bezocht. *Op het hoogste punt van Sint Odiliënberg, voelde ik mij een kleine dwerg. Wil toch es luisteren en kijken. Stilletjes ging ik naar binnen. O, dit is het gebouw van Godes rijken. Zag dat ik met een buiging moest beginnen. Dat had ik niet door, sorry sorry hoor. Priesters, nonnen in t zwart in wit. Netjes in hun Gods gelid. De organist kan er best mee door. Zijn stem is krachtig als ivoor. Ik versta helaas zijn ouderwetse woorden niet. Het gaat kennelijk om het gevoel van het lied. He, daar hebben we de pastoor. Die de weinigen een soort welkom heet. Waarom? Daar heeft ie een verklaring voor: het is vakantie. Maar mensen Jezus gaat altijd door. De strekking heb ik wat gemist. Iets met onze en Mozes' uittocht. Heb ik me vergist? Diverse gebeden tot de Heer. De gelovigen knielen op de harde planken neer. Ik blijf zitten, want dat doet zeer. Het kussentje snap ik jammerlijk te laat. Misschien is de Here Jezus nu wel op mij kwaad. De banken zijn voor mij ook iets te hard. In de stijfheid van God raak ik verward. Tussendoor wordt er met rook gezwaid. Dat door het voorste van de basiliek heen waait. Aan het eind doe ik nog een duik in het zakje. Ik ga de lange trap weer naar benee. Bij de gewone mensen voel ik mij wel okee. Van Gods boodschap heb ik maar weinig begrepen. Gods Hoogmis is voor mij iets te hoog gegrepen. Voor de Here Jezus ben ik niet gevallen. Verder is de vakantie in Posterholt mij goed bevallen.*

kerkklok(ken) Melick – vervolg (II)

De 360 kg zware klok van Herkenbosch (ca. 1300) overleefde weliswaar klokkenroof (die was immers als M-klok geclassificeerd), maar ging wel verloren bij het opblazen van de toren op dinsdagmorgen 20 februari 1945. Vlak daarvóór was ook al de kerkklok van Vlodrop uit 1349 verloren gegaan toen daar op 11 februari 1945 de kerktoren werd opgeblazen. Die droeg als opschrift: "MARIA VOCOR ET FCA SU ANO DNI M CCC XLIX IN MAIO" (Ik heet Maria en ben gemaakt in het jaar des Heren 1349 in mei). Die van Melick werd wel geroofd, samen met de andere klok uit 1843 die als opschrift droeg: "In honorem S. Andreae patr. eccl. suc. de Melich – J. H. Haerkens pastor J.W. Henfling burgim(agister) 1843 – Petit & Fritsen me fuderunt" (ter ere van St. Andreas patroon van de kerk van Melick goten mij Petit & Fritsen [Aarle Rixtel] – pastoor J.H. Haerkens [1803-1862] en burgemeester J.W. Henfling [1795-1878]). De rand van die klok was vreemd genoeg met jachtaferelen versierd. Volgens de Melicker kerkinventaris uit 1835 hingen er toen "drie groote klokken" in de toren. Piet Gootzen meende dat de andere geroofde klok uit 1780 dateerde. De klok uit 1337 en die uit 1843 vinden we ook afgebeeld op een foto in het jubileumboekje van Piet Gootzen uit 1981. Ze waren toen al uit de toren gehaald en stonden op het punt om afgevoerd te worden. De klokken waren in februari 1943 geïnventariseerd door de Roermondse archiefambtenaar drs. M. Smeets, de latere rijksarchivaris in Limburg (1950-1981). Bij de klok uit 1337 merkte hij op dat het mogelijk een M-klok (monumentale klok) betrof. Later heet het dat het om een P-klok (een nog te 'prüfen' klok) ging en dat ze daarom toch uit de toren verwijderd was. De meeste P-klokken uit Limburg en Brabant kwamen in Tilburg terecht, waar ze door deskundigen 'geprüft' werden. Daar werden niet alleen maten en opschriften genoteerd, maar ook tekeningen, foto's, papier- en gipsafdrukken gemaakt. Ook werden er de eerste

klankanalyses gemaakt. Het was een effectieve vertragings-techniek, want in Tilburg konden na de bevrijding de nodige klokken worden teruggevonden, waaronder dus die van Melick. Ze was weliswaar gebarsten, maar kon toch weer gebruikt worden. Bij het gereedkomen van de nieuwe St. Andreaskerk in 1956 werd ze weer in de toren gehangen en sindsdien laat ze nog regelmatig van zich horen, samen met de andere (zwaardere) klok die onder pastoor Jos Geusens (1912-1989) werd gegoten en die het opschrift draagt: "AD TUA SACRA + VOCO POPULUM + CLANGORE SONORO + ANDREAS + CUJUS NOMINE + DICO EGO + ANNO 1959" (tot Uw heilige [diensten] roep ik het volk met sonoor gelui[d], Andreas heet ik, in het jaar 1959). De oude klok staat niet zonder reden sinds 11 januari 1968 onder de bijzondere bescherming van Monumentenzorg (monument-nr. 28552). Zoals het er nu naar uit ziet, zal zeker de oudste klok een plaats krijgen in een nieuw te bouwen klokkenstoel op het oude kerkhof op de kerkberg. Daarmee keert ze terug naar de plaats waar ze eeuwenlang de Melicker gelovigen ter gebed en tot meevieren van de kerkelijke eredienst opriep. Zoals Stichting Kerkberg Melick een poosje geleden al in De Heraut verwoordde zou het *"een historisch verantwoorde daad zijn om de klok terug te brengen naar de Kerkberg. Zo kan ze niet alleen haar geluid blijven laten horen in Melick, maar zal ze ook het oude kerkhof als cultuurhistorische locatie een nieuwe impuls geven"*. In ieder geval een betere optie *"dan afgeschermd eeuwig zwijgen in een voormalige kerk"*.

Open-Monumentendagen (10 en 11 september)

Tijdens de komende open-monumentendagen, die dit jaar als thema 'duurzaam erfgoed' hebben meegekregen, kan de grafkapel van de familie Geradts uit 1865 op het kerkhof van Posterholt bezocht worden. Deze grafkapel uit 1865 werd gebouwd naar een ontwerp van de bekende bouwmeester Pierre Cuypers. De grafkapel heeft een relatie met landgoed 'de Aerwinkel' te Posterholt. Reeds in 1856 ontwierp Pierre Cuypers voor Pierre Geradts, bij leven onder andere rechter te Hasselt (B), een kasteeltje op het diens landgoed. De architectuur van landhuis en grafkapel heeft opmerkelijke parallellen. Zo is de vorm van de geleding van het bovenlicht van de entree van de Aerwinkel gelijk aan die van de entree van de grafkapel. De grafkapel heeft een rechthoekige plattegrond in een bouwlaag onder een zadeldak met leien bedekking. Onder de dakrand bevinden zich houten consoles. De wanden zijn gepleisterd. Tegen de voorgevel is een trapbordes, met aan ieder kant drie treden, afgezet met een vierkante pijler. De entree van de grafkapel is een houten rechthoekige dubbele deur met ijzeren deurrooster. De deur heeft een rondboogvormig geleed stalen bovenlicht met glas-in-loodraampjes. De vorm van de entreedeur wordt geaccentueerd door een decoratieve band. Boven de entreedeur bevindt zich een gevelsteen met een vierpas waarin het jaartal 1865. Op de topgevel staat een smeedijzeren kruis. Het interieur van de kapel is beschilderd. De wanden zijn gedecoreerd met een beige kleurige imitatie-steenverband. Boven de lambrisering zijn in roodbruine kaders de namen geschilderd van de bijgezette familieleden. De eerste bijzetting was in 1865 (Julie van Mulbracht (overleden in 1863, echtgenote van Pierre Geradts), de meest recente bijzetting dateert uit 2004 (Louise van Nispen tot Pannerden, gehuwd met een kleinzoon van Pierre Geradts). Het plafond van het licht hellende puntdak van de grafkapel heeft een decoratieve rand. De ster in het midden werd tijdens de restauratie in 2010 in de oorspronkelijke kleuren teruggebracht. De vloer bestaat uit authentieke tegels. Het interieur van de kapel bevat voorts een altaar met decoratieve schilderingen, een kruisbeeld van aardewerk, een Mariabeeld en enkele authentieke kandelaars. Onder de kapel bevindt zich de grafkelder. Deze is toegankelijk via een dubbel horizontaal metalen luik tegen het trapbordes aan. Een steile, stenen trap voert

naar de grafkelder. Er zijn in totaal 17 nissen, waarvan er thans 16 leeg zijn. Tijdens de restauratie van 2010 zijn de stoffelijke resten van de veertien leden van de familie Geradts die in de kelder waren bijgezet, verzameld in één nis. Op de dichtgemetselde wand van deze nis staan al hun namen. In het kader van open-monumentendag kan op zondag 11 september a.s. (het particulier bewoonde) kasteel Aerwinkel bezocht worden. Die dag worden er rondleidingen van 20 minuten georganiseerd op ieder heel uur van 11.00 tot 17.00 uur tegen gereduceerd tarief van €2,00 pp. Kinderen onder 12 gratis. Maximaal 12 personen per keer. Tevens zijn die dag het badhuisje en de tiendschuur waarin de Gasterij is gevestigd vrij toegankelijk (www.openmonumentendagen.nl).

In St. Odiliënberg kan naast de basiliek en de Mariakapel ook de priestergrafkelder worden bezocht. In deze uit 1950 daterende kelder werden acht priesters bijgezet: mgr. M.A.H. Willemsen (1831-1904), pastoor alhier van 1878 tot 1904 en restaurator van de basiliek, wiens gebeente uit zijn oorspronkelijk graf hiernaartoe werd overgebracht; J.F. Hilgers (1873-1923), pastoor alhier van 1922 tot 1923; P.S.J. Verheggen (1884-1953), kapelaan alhier van 1909-1929 en later pastoor te Blitterwijck (1929-1952); J.J.H. Sieben (1868-1950), pastoor alhier van 1923-1946; J.J.L. Ceysens (1899-1955), pastoor alhier van 1946 tot 1953 en herbouwer van de basiliek; mgr.dr. P.J.NM. van Gils (1869-1955), bisschoppelijk inspecteur van het bijzonder onderwijs; J.P. Verscharen (1916-1979), pastoor alhier van 1974 tot 1979; J.G.W. Joosten ((1902-1986), pastoor alhier van 1953 tot 1974. Helaas kan in St. Odiliënberg niet de uit 1881 daterend grafkelder van de familie de Zantis de Frymerson bezocht worden. Die bevindt zich onder het koor van de Mariakapel. Een fraai gesmeed ijzeren hekwerk sluit de toegang tot deze grafkelder af, een trap die afgedekt wordt door een bolle ijzeren afdekplaats. Boven deze toegang bevindt zich een steen met daarop de tekst: "sub hoc sacello quiescunt qui e praenobili familia de Zantis de Frymerson in Domino obiere – orate pro eis" (onder deze kapel rusten de in de Heer overleden familieleden de Zantis de Frymerson – bidt voor hen). De kelder zelf heeft een ellipsvormig tongewelf. Het gewelf is bekleed met witte en azuren, geglazuurde tegeltjes. Op de twee korte wanden aan weerszijde van de (16) grafnissen staan twee identieke, maar gespiegelde engelen afgebeeld, met gesloten ogen en een witte lelie in de hand temidden van klaprozen (of papavers). Aan weerszijde van de trap afbeeldingen van bloeiende kaarsen van de wilde kastanje (met dank aan J. Simonis: Zielzorgers in het bisdom Roermond 1840-2000 [2001], Jaarboek Roerstreek [2005] blz.197-225 en J. Slangen: 'Basiliekboek' [2016] blz.236)

Personalia

Op vrijdagmiddag 26 augustus j.l. gaven **Cash Smeets en Corinne Peters** elkaar hun Jawoord in de St. Matthiaskerk van Posterholt. Dat was een bijzondere viering want het was het eerste huwelijk in acht jaar. Vier dagen later (dinsdagmiddag 30 augustus) traden **Oskar Bronsgeest en Tanja Buter** in dezelfde kerk in hun voetsporen. Op zaterdagmiddag 27 augustus j.l. deed in de Mariakapel van St. Odiliënberg **Jerre Roemen** uit Herkenbosch zijn eerste heilige Communie en werd **Emma Jenneskens** uit Roermond er gedoopt. Op zondagmiddag 28 augustus j.l. werden in de Berger basiliek **Givairo en Giënna Hendriks** gedoopt, en in de St. Matthiaskerk van Posterholt **Matthijs en Sophie Puts** uit Maasbracht.

Op woensdagmorgen 31 augustus j.l. werd in het crematorium van Roermond de uitvaartdienst gehouden van **Wilhelmus Hendricus Hermanus (Wiel) Vosdellen (1933-2022)**. Geboren en getogen in St. Odiliënberg (St. Odiliastraat) zou hij ook zijn leven lang in St.

Odiliënberg blijven wonen. Toen hij in 1958 met Annie Bakkes uit Posterholt trouwde betrokken ze een woning aan de Irenestraat, de plek en stek waar ze zich 64 jaar lang thuis zouden weten. Meer dan 40 jaar lang was Wiel op de eiermijn in Roermond werkzaam geweest (een verdienste die hem ook een koninklijk onderscheiding opleverde), toen hij met de VUT ging en er nog meer tijd kwam voor zijn grote hobby: de moestuin achter zijn huis. Hij hield van Duitse en Oostenrijkse volksmuziek en volgde ook graag sportwedstrijden op TV, zowel de auto als de wielersport en niet te vergeten: voetbal. Hoewel hij en zijn vrouw vroeger nog wel eens verder weg op vakantie gingen was dat later niet meer aan hen besteed. Het liefst waren ze thuis in hun eigen, vertrouwde omgeving, vooral sinds ze in 1995 contact kregen met de overburen, het jonge gezin van Karin en Mohamed en hun kinderen Nadia, Samir en Anissa. Zo kregen ze op latere leeftijd toch nog de kinderen en kleinkinderen die ze zich eigenlijk gewenst hadden. Het werden mooie jaren waarvoor Wiel en Annie uitermate dankbaar waren. "Dat neemt niemand me meer af", placht hij meer dan eens te zeggen. Ook toen Karen en Mohamed met hun kinderen twaalf jaar geleden naar een andere woning, een paar straten verderop verhuisden, bleef het contact, ook al kon Karin vanwege haar eigen gezondheidsproblemen niet meer zo vaak als vroeger bij hen over de vloer komen. Met het klimmen der jaren vonden Wiel en Annie het toch langzaam maar zeker tijd worden om zich voor een plek in een zorgcentrum in te schrijven. Zover is het echter niet gekomen. Toch nog sneller dan verwacht kwam er op donderdagavond 25 augustus j.l. een einde aan Wiels leven: drie dagen nadat hij met gezondheidsklachten in het Roermondse ziekenhuis was opgenomen.

Op zondag 4 september j.l. werd in de St. Andreaskerk van Melick **Vesper Cuijpers** gedoopt, zusje van de bijna zeven jaar oudere Jesse.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. RK Kerk St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl